

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10C/133/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115228550
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8115228550.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobkyne: T. V. G., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXXX/X, O., zastúp.: advokátom JUDr. Jánom Polákom, so sídlom Miletičova 64, Bratislava, proti žalovanému: B. B. Z., nar. XX.X.XXXX, K. A. XX, I., o zaplatenie 161 500 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n ý uhradiť žalobkyni 130 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 130 000 eur od 20.9.2013 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd konanie z a s t a v u j e.

P r i z n á v a žalobkyni vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 60,98% z celkových trov s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala dňa 7.10.2015 na tunajšom súde žalobu, ktorou žiadala, aby žalovaný bol zaviazaný uhradiť jej 161 500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 31 500 eur od 20.5.2012 do zaplatenia a spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 130 000 eur od 20.9.2013 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že B. Č., nar. XX.X.XXXX, ktorý zomrel XX.X.XXXX poskytol žalovanému pôžičku vo výške 31 500 eur a to dňa XX.X.XXXX, ktorá bola splatná XX.X.XXXX a ďalšiu pôžičku vo výške 130 000 eur dňa XX.X.XXXX, ktorá bola splatná XX.X.XXXX.

Žalovaný poskytnutie pôžičiek potvrdil vystavením zmienek a tiež písomným „Zmenkovým a šekovým vyhlásením“, ktorým potvrdil prevzatie sumy 130 000 eur od B. Č..

3. Žalobkyňa uviedla, že na základe závetu poručiťľa B. Č. je jeho dedičkou a teda veriteľkou žalovaného, ktorý svoje záväzky nesplnil ani čiastočne. Preto mu bola zaslaná X.X.XXXX výzva na uhradenie pohľadávok, na ktorú nereagoval. Žalobkyňa preto žiadala, aby súd podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu.

4. Okresný súd Humenné postúpil vec Okresnému súdu Prešov na rozhodnutie z dôvodu, že ide o vec týkajúcu sa zmienek podľa ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 371/2004 Z.z.

V dôsledku nesúhlasu Okresného súdu Prešov s postúpením veci rozhodol Krajský súd v Prešove tak, že nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením veci je dôvodný. Odôvodnil to tým, že žalobkyňa si neuplatňuje postihové práva zo zmenky, ale domáha sa v rámci príslušenstva pohľadávky zaplatenia

úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých zmlúv o pôžičke uvedených v žalobe. Je zrejmé, že nároky, ktoré si žalobkyňa uplatnila vyplývajú zo zmlúv o pôžičkách a nie z vystavených zmeniek.

Okresný súd Humenné konanie prerušil až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 5C/344/2013, lebo v tomto konaní sa riešila otázka platnosti závetu poručiteľa B. Č.. Po odpadnutí prekážky - skončení tohto konania, súd pokračoval v konaní voči žalovanému o zaplatenie sumu 161 500 eur.

5. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že pokiaľ ide o zmenku na sumu 31 500 eur, tieto finančné prostriedky boli B. Č. vrátené, a preto tento zmenku roztrhal. Pokiaľ ide o sumu 130 000 eur, tak potvrdil, že urobil zmenkové a šekové vyhlásenie, ale bola mu poskytnutá zo strany B. Č. len suma 70 000 eur a pôvodná zmenka bola roztrhaná. Tvrdil, že predložená zmenka je len xeroxovou kópiou. Uviedol, že s nebohým B. Č. mali medzi sebou rôzne finančné aktivity a ak by suma 70 000 eur mala byť posudzovaná ako pôžička, tak tento nárok je premlčaný.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmenkami, so Zmenkovým a šekovým vyhlásením, so závetom, s rozsudkami Okresného súdu Humenné sp. zn. 5C/344/2013 a KS Prešov sp. zn. 25Co/64/2017, ako aj s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/138/2018, vypočul žalobkyňu a žalovaného, oboznámil sa s predloženým znaleckým posudkom, s disciplinárnym rozhodnutím SAK a s dokladmi o výbere finančných prostriedkov v Poštovej banke, ako aj so správou tejto banky a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Žalobkyňa súdu predložila overenú kópiu zmenky, ktorá bola vystavená dňa XX.X.XXXX na sumu 31 500 eur so splatnosťou XX.X.XXXX. Vystavil ju B.. B. Z., A. XX, I., s tým, že sumu 31 500 eur zaplatí B. Č., A. XXX/XX, I.. Na zmenke je uvedená poznámka „bez protestu“ s tým, že suma bude uhradená k rukám B. Č., O., M. XX.

7. Žalobkyňa predložila aj kópiu zmenky vystavenej dňa XX.X.XXXX na sumu 130 000 eur, ktorá bola splatná XX.X.XXXX. Táto suma mala byť uhradená B. Č.F., bytom I., A. XXX/XX, I., a to B.. B. Z. s uvedením rodného čísla a čísla občianskeho preukazu s bydliskom I., A. XXXX/XX. Miesto plnenia je uvedené I., G. A. X. Na zmenke je poznámka „bez protestu“ s tým, že vystaviteľom zmenky bol B.. B. Z., I., A. XX s uvedením rodného čísla.

8. Súdu bolo predložené aj „Zmenkové a šekové vyhlásenie“, v ktorom B.. B. Z. uviedol, že „vystavil zmenku v prospech B. Č., bytom A. XXX/XX, I., na sumu 130 000 eur, ktorá je splatná XX.X.XXXX. Táto zmenka je vystavená bez protestu z titulu poskytnutia poistenia dlhu, ktoré boli poskytnuté vo forme pôžičky vo výške 130 000 eur. Čestne vyhlasujem, že som si vedomý vyhotovenia tohto cenného papiera ako zmenky a potom spôsob nakladania so zmenkou podľa zmenkového a šekového zákona. Originál zmenky bol vydaný pánu B. Č. dňa XX.X.XXXX.“ Je tam podpis bez uvedenia mena a priezviska.

9. Svoju aktívnu vecnú legitimáciu žalobkyňa preukázala predložením závetu B. Č., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXX/XX, I., ktorý za dedičku všetkého svojho majetku ustanovil svoju družku, osobu, s ktorou žil v spoločnej domácnosti po dobu viac ako XX P., a to T.. V. G..

10. Rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 5C/344/2013-259 z 28.3.2017 bola zamietnutá žaloba žalobkyne V. P., bytom E. XXXX/XX, I., proti žalovanej T.. V. G., bytom A. X, O., o určenie neplatnosti závetu. Žalobkyňa uvádzala, že poručiteľ bol jej bratom, ku dňu smrti nebol ženatý, nemal deti a preto pripadá do úvahy ako jeho univerzálna dedička. Spochybnila podpis poručiteľa na záвете a tiež jeho doručenie do dedičského konania.

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 25Co/64/2017-294 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a tento nadobudol právoplatnosť dňa 19.3.2018.

Najvyšší súd SR uznesením č. k. 5Cdo/138/2018-335 z 13.8.2019 dovolanie žalobkyne V. P. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25Co/64/2017 odmietol. Uznesenie NS SR nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 4.10.2019.

11. Žalobkyňa predložila súkromný znalecký posudok č. 1/2021 vypracovaný znalkyňou T. Q. B., K., z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistické skúmanie dokumentov. Znalkyňa v závere posudku uviedla, že zmenka na sumu 130 000 eur je originálnym/autentickým dokumentom. Bola vypísaná ručne písacím prostriedkom s náplňou modrého atramentu, na tlačive spoločnosti ŠEVT a.s. Nejde o fotokópiu dokumentu, ktorá by bola vyhotovená technickým falšovaním, montážou komponentov, alebo úplným kopírovaním prostredníctvom technických zariadení. Ďalej znalkyňa v závere uviedla, že v prípade „Zmenkového a šekového vyhlásenia“ ide o originálny/autentický dokument, bolo napísané ručne písacím prostriedkom s náplňou modrého atramentu. Nejde o fotokópiu dokumentu, ktorá by bola vyhotovená technickým falšovaním - montážou komponentov, alebo úplným kopírovaním prostredníctvom technických zariadení.

12. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že s nebohým B. Č. žila v pomere druh - družka v spoločnej domácnosti od roku XXXX, a preto mala vedomosť i jeho finančnej situácii a o obchodnej činnosti a transakciách, ktoré robil.

Pokiaľ ide o zmenky, tak videla originály zmeniek a vedela, že nebohý B. Č. požičal žalovanému sumu 130 000 eur. O tejto pôžičke sa s ňou aj radil a váhal s požičaním finančných prostriedkov, lebo B. Č. Z. ich potreboval na osobné účely. Nebohý B. Č. bol veľmi podnikavý, ale aj opatrný a nikdy neurobil žiadnu zásadnú chybu, neinvestoval zle, a preto v čase svojej smrti mal hotovosť zhruba 400 000 eur a vlastnil aj mnohé nehnuteľnosti. Bol solventný, prezieravý a opatrný. Požičiaval peniaze, ale pôžičky vždy niečím zabezpečil, snažil sa návratnosť finančných prostriedkov zabezpečiť nejakým spôsobom. Mal dostatok finančných prostriedkov na to, aby žalovanému požičal sumu 130 000 eur. Pri odovzdávaní peňazí nebola a nevedela uviesť, či táto suma bola požičaná v hotovosti alebo prevodom z účtu na účet. Samotnú zmenku videla a vedela, že je uložená v trezore, a preto aj trvala na tom, aby obidve bezpečnostné schránky v bankách boli otvorené komisionálne, lebo vedela, že sa v nich budú nachádzať zmenky. Nebohý B. Č. mal zásadné zdravotné problémy a váhal s požičaním peňazí aj z dôvodu, že nebolo zrejmé, či sa dožije ich vrátenia. Požičanie sumy ľutoval až do svojej smrti a o pôžičke vedel napr. aj primár, ktorý ho liečil a tiež niektorí príbuzní, pretože to preňho bola veľká téma. Žalovaný nebohého pána Č. zastupoval ako právnik, a preto sa stretávali pravidelne, ale žalobkyňa uviedla, že nemá vedomosť o žiadnych obchodných transakciách alebo obchodoch medzi žalovaným a pánom Č..

13. V priebehu sporu zobrala žalobkyňa podanú žalobu späť s časti o zaplatenie 31 500 eur vrátane úroku z omeškania z tejto sumy. Uviedla, že žalobu berie späť v časti týkajúcej sa pôžičky poskytnutej XX.X.XXXX, ktorá mala byť splatná XX.X.XXXX. Žalovaný súhlasil s tým, aby sa v tejto časti konanie zastavilo.

Preto súd v ďalšej časti hodnotil výpoveď žalovaného už len vo vzťahu k pôžičke vo výške 130 000 eur poskytnutej XX.X.XXXX.

14. Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že nebohého B. Č. poznal od roku XXXX, lebo mu poskytoval právne služby. Chcel si od neho požičať sumu 130 000 eur, čo mu nebohý B. Č. aj prisľúbil, a to za výhodných podmienok. Preto vypísal zmenku a vlastnoručne napísal aj „Zmenkové a šekové vyhlásenie“. Finančné prostriedky mali byť prevedené na jeho účet v E., ale keď nebohý B. Č. navštívil O. K., povedal, že tam nemá dostatok finančných prostriedkov, iba sumu 70 000 eur a túto sumu previedol na jeho účet v E.. Keď boli finančné prostriedky prevedené, tak B. Č. originál zmenky roztrhal, lebo nedošlo k požičaniu peňazí tak, ako bolo na zmenke uvedené. K zmenke, ktorá bola predložená súdu a na pojednávaní aj v origináli na nahliadnutie žalovaný uviedol, že nevie, či je to originál zmenky, ale len kvalitná fotokópia. Nepoprel, že vlastnoručne napísal a podpísal zmenkové a šekové vyhlásenie.

Žalovaný sa ďalej vyjadril tak, že ak bude preukázané, že mu bola poskytnutá suma 70 000 eur, a to prevodom z účtu nebohého B. Č., tak zváži, či bude namietat' premlčanie tejto pôžičky, lebo žalobkyňa uplatnila nárok na zaplatenie pôžičky vo výške 130 000 eur zabezpečenej zmenkou. Ak sa preukáže, že mu bola poskytnutá iba pôžička vo výške 70 000 eur, tak takáto pohľadávka zo strany žalobkyne uplatnená nebola. Termín splatenia tejto pôžičky nebol s nebohým B. Č. dohodnutý, lebo chcel predat' hotel, na ktorý žalovaný našiel kupca. Po predaji hotela sa mala jeho provízia odrátať, čo by bolo vlastne vrátením pôžičky.

15. Na inom pojednávaní žalovaný uviedol, že situáciu z XX.X.XXXX si pamätá tak, že pán Č. chcel kupovať nejakú nehnuteľnosť, ale nechcel, aby sa tam objavilo jeho meno. Preto mal peniaze požičať žalovanému, aby to kúpil a žalovaný mal mať z toho províziu 20 %. V jeho kancelárii sa vypisovala zmenka a peniaze mu mali byť poslané na účet. Nebohý B. Č. však zistil, že má na účte len sumu 70 000 eur a túto poslal na jeho účet z O. K. do E.. Obchod nevyšiel, transakcia o kúpe nehnuteľnosti sa nezrealizovala a finančné prostriedky mali byť pánu Č. vrátené. Neuznal nárok ani na vrátenie sumy 70 000 eur, hoci táto pánu Č. nebola. Tvrdil, že k požičaniu sumy 130 000 eur nikdy neprišlo a suma 70 000 eur je premlčaná, lebo mala byť vrátená jeden alebo dva dni po požičaní peňazí, lebo k obchodu neprišlo a peniaze mali byť vrátené hneď.

Zmenku na sumu 130 000 eur neriešil, lebo chýbal kauzálny dôvod vystavenia zmenky. Zdá sa mu, že pán Č. povedal, že zmenku roztrhal, ale keď nedošlo k požičaniu peňazí, tak zmenka nemohla garantovať poskytnutie pôžičky. Zmenkové a šekové vyhlásenie napísal preto, že nemal pochybnosť, že pán Č. má 130 000 eur a že mu tieto finančné prostriedky poskytne. Tvrdil, že suma 70 000 eur mu mala byť poskytnutá z titulu inej pôžičky, lebo pôžička na sumu 130 000 eur nebola nikdy zrealizovaná. Sumu 70 000 eur nevrátil, pretože pán Č. naňho netlačil, lebo mali spolu viacero obchodných aktivít. Ak by tieto vyšli, tak by sa vrátenie pôžičky nejako vyriešilo.

Na odstránenie rozporu vo svojej výpovedi uviedol, že za predaj hotela na V. mal zinkasovať určitú províziu, z ktorej by vrátil časť sumy 70 000 eur. Suma 70 000 eur mu mala byť požičaná na kúpu iných nehnuteľností, ktoré by sa dali speňažiť.

16. Žalobkyňa poukazovala aj na to, že žalovaný bol disciplinárne stíhaný Slovenskou advokátskou komorou o čom súdu predložila odborný článok publikovaný v bulletine Slovenskej advokátskej komory s poukazom na to, že žalovaný sa tam nebránil tým, že zmenka na sumu 130 000 eur mala byť roztrhaná, resp. že mu takáto suma nebola požičaná.

Žalovaný sa vyjadril tak, že predmetom disciplinárneho konania bola len skutočnosť, že nemohol poskytovať advokátske služby potencionalnej dedičke po pánu Č.. Vyjadroval sa tak, že ak bude musieť niečo zaplatiť, tak to zaplatí, ale k samotnej výške sa nevyjadril a táto ani nebola predmetom disciplinárneho konania.

Z predloženého odborného článku poukazujúceho na rozhodnutia disciplinárnych senátov Slovenskej advokátskej komory vyplýva, že advokát, ktorý prevezme právne zastúpenie klienta ako dediča v dedičskej právnej veci, týkajúcej sa majetku poručiteľa, napriek tomu, že súčasťou dedičstva sú aj pohľadávky voči advokátovi titulom vystavenej zmenky, čo zakladá konflikt záujmov medzi advokátom a jeho klientom, dopúšťa sa disciplinárneho previnenia.

Na požiadanie súdu, aby Slovenská advokátska komora zaslala súdu príslušný spis, uviedla, že rozhodnutie disciplinárneho senátu o skutku disciplinárne obvineného advokáta ani zápisnica o disciplinárnom pojednávaní sa nesprístupňujú, a to podľa článku 3 ods. 4 uznesenia PSAK.

17. Žalobkyňa predložila súdu originálny doklad O. K., Q..A.. o tom, že nebohý B. Č. vybral z účtu v tejto banky hotovosť vo výške 104 528,97 eur dňa XX.X.XXXX. Finančné prostriedky boli vybrané z účtu č. XXXXXX XXXXXXXXXX.

365bank oznámila súdu, že B. Č. mal v tejto banke vedené produkty a aj osobný účet č. A. XXXX XXXX XXXX XXXX, ktorý bol založený XX.X.XXXX a zrušený X.XX.XXXX. Z tohto účtu bola prevedená dňa XX.X.XXXX suma 70 000 eur. Podľa pripojeného výpisu z účtu bola táto suma preposlaná na účet XXXXXX-XXXXXXXXXX/XXXX.

Žalovaný k tomu uviedol, že si spomenul na to, že pán Č. mal nejaké problémy ohľadne prevodu finančných prostriedkov, a preto musel najprv vybrať zo svojho účtu sumu 70 000 eur, ktorú znova vložil na účet a takto mu ich preposlal. Nevedel vysvetliť, prečo v predchádzajúcej výpovedi tvrdil, že nebohý B. Č. mu nemohol požičať sumu 130 000 eur, lebo mal k dispozícii len 70 000 eur aj keď bolo preukázané, že dňa XX.X. vybral z jedného zo svojich účtov sumu 104 000 eur v hotovosti.

Žalovaný nepredložil súdu výpis zo svojho účtu v E., na ktorý mu podľa jeho vyjadrenia mala byť zaslaná suma 70 000 eur, ani neoznačil číslo účtu tak, aby súd túto správu mohol vyžiadať.

18. Z uznesenia Okresného súdu Humenné sp. zn. 13D/169/2013, ktorým bolo rozhodnuté o nadobudnutí dedičstva po nebohom B. Č., zomrelom XX.X.XXXX vyplýva, že jedinou dedičkou po poručiteľovi bola T. V. G.. Všeobecná cena majetku poručiteľa bola stanovená na sumu 1 518 342,49 eur a výška pasív na sumu 106 599,43 eur. Čistá hodnota dedičstva bola určená vo výške 1 411 743,06 eur. Mimo iných pohľadávok nadobudla dedička aj pohľadávku voči dlžníkovi B.. B. Z. z titulu zmenky na sumu 130 000 eur, splatnej XX.X.XXXX a z titulu zmenky na 31 500 eur, splatnej XX.X.XXXX.

19. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie o tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

V priebehu sporu zobrala žalobkyňa žalobu späť čiastočne a to o zaplatenie sumy 31 500 eur, ktorá mala byť pôžičkou z XX.X.XXXX, splatnou XX.X.XXXX, vrátane úroku z omeškania.

Žalovaný so späťvzatím žaloby sčasti súhlasil, a preto súd v tejto časti konanie zastavil.

20. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 460 Občianskeho zákonníka, dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Podľa § 461 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedí sa zo zákona, zo závetu alebo z oboch týchto dôvodov.

21. Žalobkyňa podala na súd žalobu s odôvodnením, že je dedičkou po nebohom B. Č.F., ktorý zomrel XX.X.XXXX a bol veriteľom žalovaného. Predložila do konania fotokópiu závetu, na základe ktorého ju poručiteľ ustanovil za dedičku všetkého svojho majetku. Z uznesenia sp. zn. 13D/169/2013 Okresného súdu Humenné vyplýva, že žalobkyňa ako jediná dedička po nebohom B. Č. nadobudla mimo iných hnutelných, nehnuteľných vecí a pohľadávok aj pohľadávku voči B.. B. Z. vo výške 130 000 eur z titulu zmenky. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporné a žalovaný ich nenamietal. Súd mal za preukázané, že boli splnené predpoklady dedenia, ktorými sú smrť fyzickej osoby, existencia dedičstva a spôsobilý dedič. Nepochybne bolo preukázané, že pôvodný veriteľ žalovaného B. Č. zomrel, žalobkyňa je jeho dedičkou a nadobudla pohľadávku, ktorá je predmetom sporu. Dedičstvom sú majetkové práva a povinnosti, ktoré smrťou fyzickej osoby nezanikajú a ktoré ani neprechádzajú na iné subjekty na základe osobitných zákonných ustanovení. Predmetom dedenia sú predovšetkým veci hnutelné a nehnuteľné, ostatné vecné práva, osobnomajetkové práva a záväzkové práva (pohľadávky a dlhy poručiteľa). Dedičstvo sa nadobúda okamihom poručiteľovej smrti.

Súd mal teda za nesporne preukázané, že žalobkyňa má aktívnu vecnú legitímáciu, lebo tá vyplýva z horeuvedených hmotnoprávných ustanovení.

22. Po späťvzatí žaloby v časti o zaplatenie 31 500 eur zostala predmetom sporu pôžička vo výške 130 000 eur, ktorú žalovaný neuznával, nárok popieral, a preto táto skutočnosť bola medzi stranami sporná. Spornou boli aj skutkové okolnosti, ktoré mali predchádzať uzatvoreniu pôžičky a poskytnutia samotných finančných prostriedkov.

23. Žalobkyňa na preukázanie svojho nároku predložila súdu zmenku, Zmenkové a šekové vyhlásenie, znalecký posudok a výpis z účtu nebohého B. Č..

Žalovaný poskytnutie finančných prostriedkov poprel a tvrdil, že k požičaniu sumy 130 000 eur nedošlo a predložená zmenka je zrejme len dôslednou kópiou pôvodnej zmenky, lebo tá mala byť roztrhaná samotným B. Č., keďže k požičaniu sumy 130 000 eur nikdy neprišlo.

V tomto smere žalobkyňa dala vypracovať a súdu predložila súkromný znalecký posudok znalkyne z odboru kriminalistiky, odvetvie kriminalistické skúmanie dokumentov, T. Q. B., ktorá uviedla, že predmetná zmenka je originálnym/autentickým dokumentom, bola vypísaná ručne na tlačive ŠEVT a nejde o fotokópiu dokumentu, ktorá by bola vyhotovená technickým falšovaním - montážou komponentov, alebo úplným kopírovaním prostredníctvom technických zariadení (kopírky, multifunkčného zariadenia, či zostavy počítač - skener - tlačiareň).

Týmto znaleckým posudkom bolo vyvrátené tvrdenie žalovaného o tom, že pôvodná zmenka bola roztrhaná a súdu bola predložená len jej kvalitná kópia. Žalovaný závery znaleckého posudku nepoprel, nepredložil žiadne iné dôkazy na vyvrátenie tvrdenia znalkyne v závere znaleckého posudku, ani v tomto smere nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie.

Súd teda mal za preukázané, že zmenka, ktorá bola súdu predložená je originálnym/autentickým dokumentom a nejde o fotokópiu tak, ako to tvrdil žalovaný.

24. Súdu bolo predložené aj rukou písané zmenkové a šekové vyhlásenie, ktorého sa rovnako týkal predložený znalecký posudok. Obdobne, ako v prípade zmenky, aj tu znalkyňa konštatovala, že vyhlásenie je originálnym/autentickým dokumentom, bolo napísané ručne a nejde o fotokópiu, ktorá by bola vyhotovená technickým falšovaním - montážou komponentov, alebo úplným kopírovaním prostredníctvom technických zariadení (kopírky, multifunkčného zariadenia, či zostavy počítač - skener - tlačiareň). Žalovaný pravosť predloženého Zmenkového a šekového vyhlásenia ani nepopieral, ani netvrdil, že bolo roztrhané tak, ako to tvrdil v prípade zmenky. Teda medzi stranami nebola spornou skutočnosť, že žalovaný vlastnoručne napísal a podpísal Zmenkové a šekové vyhlásenie, ktorým potvrdil, že mu bola poskytnutá pôžička vo výške 130 000 eur.

25. Na základe obrany žalovaného v tom, že suma 130 000 eur mu nebohým B. Č. nebola poskytnutá, lebo nemal na účte dostatok finančných prostriedkov, žalobkyňa predložila súdu výpis z účtu nebohého B. Č. v O. K., z ktorého dňa XX.X.XXXX (teda v čase poskytnutia pôžičky) vybral sumu 104 528,97 eur. Ani tento dokument žalovaný nepoprel, len tvrdil, že v uvedený deň mu nebola poskytnutá suma 130 000 eur, ale suma 70 000 eur, a to prevodom z účtu nebohého B. Č. na jeho účet. Bola potvrdená skutočnosť, že z jedného z účtov nebohého B. Č. bola poukázaná suma 70 000 eur na iný účet, ktorý však nebol identifikovaný, lebo žalovaný nepredložil dôkazy o tom, že išlo o jeho účet.

26. Aj napriek horeuvedeným listinným dôkazom žalovaný tvrdil, že mu nikdy nebola poskytnutá pôžička vo výške 130 000 eur, ale len 70 000 eur, lebo nebohý B. Č. nemal na účte dostatok finančných prostriedkov. Podľa tvrdenia žalovaného z toho dôvodu mal B. Č. pôvodnú zmenku roztrhať, čo však bolo vyvrátené predloženým znaleckým posudkom. Zároveň žalovaný nijako nevedel ozrejmiť skutočnosť, prečo napísal a podpísal Zmenkové a šekové vyhlásenie, ktorým deklaroval, že mu nebohý B. Č. poskytol pôžičku vo výške 130 000 eur a ak by bolo pravdivé jeho tvrdenie o tom, že zmenka bola roztrhaná, prečo rovnakým spôsobom nedošlo aj k znehodnoteniu samotného Zmenkového a šekového vyhlásenia. Súd toto vyhlásenie považoval za kľúčový dôkaz, pretože bolo vlastnoručne napísané žalovaným a potvrdil v ňom, že vstavil zmenku v prospech B. Č. na sumu 130 000 eur na potvrdenie poskytnutia pôžičky v uvedenej výške.

Súd považoval tvrdenie žalovaného o tom, že mu pôžička vo výške 130 000 eur nikdy nebola poskytnutá B. Č., považoval len za jeho účelovú obranu, ktorá bola vyvrátená dvoma listinnými dôkazmi, ktoré žalovaný vlastnoručne vypísal a podpísal. Išlo o zmenku a Zmenkové a šekové vyhlásenie.

27. Súd mal teda za preukázané, že medzi nebohým B. Č. a žalovaným bola uzatvorená ústna zmluva o pôžičke, na základe ktorej nebohý B. Č. poskytol žalovanému pôžičku vo výške 130 000 eur, ktorá bola zabezpečená jednak zmenkou a jednak Zmenkovým a šekovým vyhlásením.

28. Obrana žalovaného bola vyvrátená aj v tom, že dôvodom neposkytnutia sumy 130 000 eur mala byť skutočnosť, že nebohý B. Č. nemal dostatok finančných prostriedkov. Žalobkyňa predložila výpis z účtu o tom, že v ten deň mal nebohý B. Č. k dispozícii hotovosť vo výške 104 528,97 eur, pričom išlo len o jeden z jeho mnohých účtov. Zároveň rozhodnutím o prejednaní dedičstva bolo preukázané, že v čase smrti, t. j. XX.X.XXXX vlastnil nebohý B. Č. majetok v hodnote 1 518 342,49 eur, z toho boli finančné prostriedky na viacerých účtoch v hodnote niekoľkých desiatok tisíc eur.

29. Žalovaný nepoprel, že mu bola zo strany B. Č. poskytnutá pôžička, ale len vo výške 70 000 eur, pričom tvrdil, že išlo o inú pôžičku, ktorá nebola zabezpečená zmenkou. Súd konštatuje, že ak takáto pôžička zo strany nebohého B. Č. bola žalovanému skutočne poskytnutá, ide o pôžičku, ktorá nie je predmetom sporu, a preto súd ani neskúmal jej splatnosť a nezaoberal sa tým, či nárok na vrátenie tejto pôžičky by bol premlčaný. Žalovaný námietku premlčania ani nevzniesol, len tvrdil, že sa tým bude zaoberať. Ak suma 70 000 eur skutočne bola prevedená na účet žalovaného dňa XX.X.XXXX a bola súčasťou pôžičky na sumu 130 000 eur, tak žalovaný jednoznačne potvrdil, že túto sumu nebohému B. Č. nevrátil a nárok žalobkyne je teda opodstatnený.

30. Výpoveď žalovaného na jednotlivých pojednávaniach bola nesústredená, málo presvedčivá a podľa názoru súdu prispôsobovaná dôkaznej situácii. Žalovaný viackrát uviedol, že si spomína na niektoré veci, avšak až po tom, čo tieto skutočnosti vyšli najavo v priebehu dokazovania. Tvrdil, že mal dostať províziu za predaj hotela, ktorý vlastnil nebohý B. Č., ale aj to, že pán Č. chcel kupovať nehnuteľnosť, ale nie na svoje meno, preto mu peniaze požičal. Teda vo svojej výpovedi si vzájomne odporoval, lebo raz tvrdil, že sumu 70 000 eur mal dostať ako províziu, avšak k predaju hotela napokon nedošlo. Na druhej strane tvrdil, že finančné prostriedky vo výške 70 000 eur mu boli požičané preto, že pán Č. chcel nehnuteľnosti kupovať, avšak na meno žalovaného. Prieči sa logike, aby nebohý B. Č. požičiaval finančné prostriedky žalovanému na kúpu nehnuteľností, ktorých mal byť v budúcnosti vlastníkom. Žalovaný tieto rozpory vo svojich výpovediach nijako neozrejmlil, nepredložil o tom žiadne dôkazy, ani nenavrhol vykonanie dokazovania v tomto smere.

31. Podporným tvrdením bola aj výpoveď samotnej žalobkyne, ktorá uviedla, že vedela o tom, že nebohý B. Č. požičal žalovanému finančné prostriedky vo výške 130 000 eur a že požičanie peňazí bolo zabezpečené zmenkou. Preto aj trvala na komisionálnom otvorení bezpečnostných schránok v bankách, lebo vedela, že sa tam budú nachádzať zmenky. Ak by o poskytnutí peňazí a existencii zmeniek nemala vedomosť, nemohla by trvať na komisionálnom otvorení bezpečnostných schránok. Jej tvrdenia sa preukázali a zmenky boli nájdené tak, ako to predpokladala.

32. Na základe presvedčivých listinných dôkazov (zmenka a Zmenkové a šekové vyhlásenie) súd podanej žalobe vyhovel v časti o zaplatenie sumy 130 000 eur, lebo mal za to, že došlo k uzatvoreniu ústnej zmluvy o pôžičke, ktorá žalovaným nebola vrátená a stala sa predmetom dedičského konania po nebohom B. Č..

33. V samotnej zmenke bolo uvedené, že pôžička vo výške 130 000 eur bude splatná XX.X.XXXX. V konaní nebolo spornou skutočnosťou, že táto suma zo strany žalovaného nebola uhradená, či už pôvodnému veriteľovi alebo žalobkyňi. Žalovaný sa tak dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je Nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.

Podľa § 3 tohto nariadenia účinného v čase vzniku omeškania žalovaného so splatením peňažného dlhu, výška úrokov z omeškania je 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V danom prípade to bolo 9,5 % ročne.

Súd preto priznal žalobkyňi aj úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 130 000 eur od 20.9.2013 do zaplatenia.

34. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Žalobkyňa žiadala priznať nárok na zaplatenie sumy 161 500 eur a bola úspešná do výšky 130 000 eur. Pomer jej úspechu vo veci bol tak 80,49 %. Žalovaný bol úspešný v prevyšujúcej časti, t. z. vo výške 19,51 %. Žalobkyňa zobrala v tejto časti žalobu späť a žiadala konanie zastaviť. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Teda v časti zastavenia konania bol úspešný žalovaný a to v rozsahu 19,51 %. Od úspechu žalobkyne tak súd odpočítal úspech žalovaného a rozhodol, že žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 60,98 %.

O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.